

Aan de Minister van
Sociale Zaken en Werkgelegenheid
de heer drs. W. Koolmees
Postbus 90801
2509 LV DEN HAAG

Datum	ons kenmerk	telefoonnummer
9 april 2019	RvB.50 /19/STS/ptb	

Betreft: uitvoeringstoets Wetsvoorstel temporisering AOW-leeftijd

Mijnheer de Minister,

Met uw brief van (kenmerk: 20019-0000041045) heeft u de SVB verzocht om op zeer korte termijn een uitvoeringstoets uit te brengen op het concept wetsvoorstel Temporisering AOW-leeftijd. Met dit wetsvoorstel wordt geregeld dat de AOW-leeftijd vanaf 2020 minder snel stijgt.

Uitvoerbaarheid

De SVB acht het wetsvoorstel uitvoerbaar. Geadviseerd wordt om toekomstige gerechtigden die in de periode 2020-2024 de AOW-leeftijd bereiken te informeren over de gewijzigde AOW-leeftijd, aangezien er voor de derde keer in relatief korte tijd gesleuteld wordt aan de AOW-leeftijd.

Invoeringsdatum

De beoogde invoeringsdatum van het wetsvoorstel is 1 januari 2020. De beoogde publicatiedatum is 1 juli 2019. Voor de SVB betekent dit dat AOW-gerechtigden die per 2020 de AOW-leeftijd van 66+5 maanden bereiken vanaf september 2019 worden benaderd. Communicatie uitingen zoals de wizard AOW-leeftijd dienen op 1 juli 2019 te zijn aangepast.

De SVB acht de invoering haalbaar per 1 januari 2020, onder de uitdrukkelijke voorwaarde dat de SVB uiterlijk op 1 mei 2019 mag beginnen met de voorbereidende werkzaamheden, zoals het werven en opleiden van tijdelijk extra personeel en het aanpassen van de website en wizard. De wijzigingen vergen beperkte IT-capaciteit die mogelijk gevolgen hebben voor andere projecten.

Administratieve lasten

Het effect op de administratieve lasten wordt ingeschat als zeer beperkt.

Uitvoeringskosten

De eenmalige uitvoeringskosten zijn beperkt tot een kleine aanpassing aan het systeem, instructies en communicatie uitingen. Daarnaast zijn er kosten voor een extra mailing. De eenmalige uitvoeringskosten bedragen in 2019: €0.7 mln. (256 u. staf en IT, 5.600 u. dienstverlening)

Als gevolg van het temporiseren van de AOW-leeftijd nemen het aantal aanvragen AOW en AIO toe, evenals het totaal aantal AOW'ers. Hierdoor nemen de structurele uitvoeringskosten toe. In 2019 dient de SVB drie maanden eerder te starten met het bevorderen en beoordelen van nieuwe AOW aanvragen.

Met ingang van 2019 wordt de toename van de structurele uitvoeringskosten geraamd op: € 1.2 mln. (18.090 u. dienstverlening). Dit is grotendeels het gevolg van het verschuiven van werkzaamheden. Cumulatief tot 2025 nemen de uitvoeringskosten toe als gevolg van het sneller toenemen van het bestand van AOW-gerechtigden waar mutaties kunnen optreden. Vanaf 2025 zijn de structurele uitvoeringskosten gelijk aan de geraamde uitvoeringskosten op grond van de thans geldende wetgeving.

In de bijlage treft u een toelichting op de eenmalige uitvoeringskosten aan en daarnaast een toelichting op de ontwikkeling van de structurele uitvoeringskosten 2019 en verder.

Overige opmerkingen

In de bijlage treft u enkele juridische en redactionele opmerkingen aan bij het wetsvoorstel.

Voor vragen over of een toelichting kan contact opgenomen worden met u...

Ik vertrouw erop u hiermee van dienst te zijn geweest.

Hoogachtend,
Sociale Verzekeringsbank

drs. S.T. Sibma
voorzitter Raad van Bestuur

Bijlage I – Toelichting uitvoeringskosten

Eenmalige uitvoeringskosten

Aanpassen AA-systeem, VV-systeem, instructies en communicatie uitingen (AOW-leeftijd wizard)	256 u. €64/u	€16.384
Extra mailing aan ca. 950.000 personen die tot 2025 de AOW-leeftijd bereiken		€352.000
Aanpassingen verzekerde periode Vrijwillige verzekering	64 u. €45/u	€2.880
Reacties op mailing. Aanname: 1 op de 20 reageert Normtijd 7 min:	5.542 u. € 63/u (tarief tijdelijke inhuur)	€ 355.000
Totaal:		€726.264

Structurele uitvoeringskosten

Extra kosten jaren 2019 t/m 2024

aantallen	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
aanvragen AOW	57.560	58.664	22.046	-35.549	-37.914	-60.044	-
waarvan handmatig	26.236	26.743	9.935	-16.321	-17.319	-27.326	-
extra toename bestand AOW-ers gemiddeld jaar		27.698	83.763	122.009	113.730	76.636	28.904
extra aanvragen AIO		2.725	681	-191	-204	-545	-
extra toename bestand AIO-ers		1.635	3.270	4.360	2.725	2.725	-
Extra bezwaarschriften (0,5% van extra aanvragen)	288	307	114	-179	-191	-303	-
Extra mutaties licht (0,4 per extra klant)	-	11.733	34.813	50.547	46.582	31.744	11.561
Extra mutaties zwaar (0,01 per extra klant)	-	293	870	1.264	1.165	794	289
uren	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
extra aanvragen AOW	16.363	16.680	6.196	-10.180	-10.802	-17.043	-
extra aanvragen AIO	-	3.406	852	-238	-255	-681	-
extra bezwaarschriften	1.727	1.842	682	-1.072	-1.144	-1.818	-
extra mutaties licht	-	2.796	8.297	12.047	11.102	7.566	2.755
extra mutaties zwaar	-	166	493	716	660	450	164
totaal	18.090	24.890	16.520	1.273	-439	-11.527	2.919
fte	13,3	18,3	12,1	0,9	-0,3	-8,5	2,1
kosten (€)	€1.157.238	€1.592.257	€740.967	€57.090	€-19.680	€-517.015	€130.937
Mailing kosten	€ 21.527	€ 21.940	€ 8.245	€ -13.295	€ -14.180	€ -22.456	€ -
Totaal	€1.178.765	€1.614.197	€749.212	€43.795	€-33.860	€-539.471	€130.937

Bijlage II – Juridische en redactionele opmerkingen

De SVB heeft geen opmerkingen bij de voorstelde wijzigingen in de AOW en de andere in het wetsvoorstel genoemde wetten. De SVB heeft wel een aantal opmerkingen over de tekst in de Memorie van toelichting bij het wetsvoorstel.

Opbouwsystematiek, andere uitkeringsrechten en overgangsrecht (p. 9 en 10)

De derde alinea van dit onderdeel beschrijft de gevolgen die het verschuiven van de AOW-opbouwperiode heeft voor verschillende groepen personen. De SVB merkt op dat de voorgestelde verschuiving van de AOW-opbouwperiode ook gevolgen heeft voor een specifieke groep personen die gebruik heeft gemaakt van de mogelijkheid om zich vrijwillig te verzekeren over tijdvakken die liggen voor de datum waarop zij voor het eerst verplicht verzekerd werden (hierna: inkoop). Het betreft personen die de getemporiseerde AOW-leeftijd bereiken in de jaren 2020 t/m 2024. Zij hebben zich vrijwillig verzekerd vanaf de aanvangsleeftijd die voor hen geldt. Door de voorgestelde verschuiving van de aanvangsleeftijd ontstaat voor deze personen alsnog een niet-verzekerd tijdvak aan het begin van de AOW-opbouwperiode. Hierdoor kan het voorkomen dat deze personen een korting krijgen op hun AOW-pensioen die 2% hoger ligt dan de korting die ze zouden krijgen zonder de maatregelen uit het wetsvoorstel tot temporisering van de AOW-leeftijd. Dit terwijl deze personen ervan uit mochten gaan dat zij door gebruik te maken van de mogelijkheid om niet-verzekerde tijdvakken in te kopen een AOW-pensioen opbouw vanaf de aanvangsleeftijd die voor hen geldt.

In de vijfde alinea wordt ingegaan op de vraag of de maatregelen uit het wetsvoorstel de toets aan artikel 1 van het Eerste Protocol bij het EVRM kunnen doorstaan. De SVB heeft hierbij twee opmerkingen:

- 1) Het standpunt dat opbouwjaren geen opeisbaar recht vormen, is niet juist. De Centrale Raad van Beroep (CRvB) heeft op 18 juli 2016 twee uitspraken gedaan over de Wet verhoging AOW- en pensioenrichtleeftijd. Hierin heeft de CRvB geoordeeld dat reeds opgebouwde verzekerde tijdvakken moeten worden aangemerkt als opeisbare rechten ("claims") die als vermogensrechten kunnen worden beschouwd behorende tot een eigendomsrecht als bedoeld in artikel 1 van het Eerste Protocol bij het EVRM.

De SVB adviseert de Memorie van toelichting op dit punt aan te passen.

- 2) Ook het standpunt dat vervallen opbouwmaanden niet hoeven te worden gecompenseerd, is in het licht van de hiervoor genoemde uitspraken van de CRvB van 18 juli 2016 niet juist. De CRvB heeft geoordeeld dat de wijziging van de ingangsdatum en de verhoging van de AOW-leeftijd in het algemeen proportioneel is te achten en dat die in het algemeen niet leidt tot een schending van artikel 1 van het Eerste Protocol bij het EVRM. Het is echter mogelijk – aldus de CRvB – dat de toepassing van artikel 7a van de AOW in concrete gevallen leidt tot een onevenredig zware last en tot een schending van artikel 1 van het Eerste Protocol. Of er sprake is van een onevenredig zware last moet van geval tot geval op basis van een deugdelijk individueel feitenonderzoek worden beoordeeld. Als door de verschuiving van de opbouwperiode verzekerde tijdvakken verloren gaan, dan is volgens de CRvB een inbreuk gemaakt op het eigendomsrecht. Of dit tot een onevenredig zware last leidt, kan volgens de CRvB echter pas worden gezien in het kader van de besluitvorming die betrekking heeft op de toekenning van het AOW-pensioen en de ingangsdatum van dat pensioen.

Uit de genoemde uitspraken van de CRvB van 18 juli 2016 volgt dat niet zonder meer gezegd kan worden dat de maatregelen uit het wetsvoorstel temporisering AOW-leeftijd niet in strijd zijn met artikel 1 van het Eerste Protocol bij het EVRM. De SVB adviseert de Memorie van toelichting op dit punt aan te passen.

De zesde alinea van dit onderdeel gaat in op de gevolgen voor reeds toegekende uitkeringen. De SVB merkt daarbij op dat een overgangstermijn niet in alle gevallen voldoende is om de inbreuk op een eigendomsrecht te rechtvaardigen. In voorkomende gevallen moet getoetst worden of sprake is van een onevenredig zware last. De SVB adviseert de Memorie van toelichting op dit punt aan te passen.

Artikelsgewijze toelichting (p. 14)

De tabel bij de artikelsgewijze toelichting bij Artikel I bevat onjuistheden in de geboortedata. De juiste tabel moet zijn:

Verhoging in	Verhoging in maanden	AOW-leeftijd	Betreft personen geboren:
2020	1	66 + 5 maand	na 31 augustus 1953 en voor 1 augustus 1954
2021	1	66 + 6 maanden	na 31 juli 1954 en voor 1 juli 1955
2022	2	66 + 8 maanden	na 30 juni 1955 en voor 1 mei 1956
2023	2	66 + 10 maanden	na 30 april 1956 en voor 1 maart 1957
2024	2	67 jaar	na 28 februari 1957 en voor 1 januari 1958

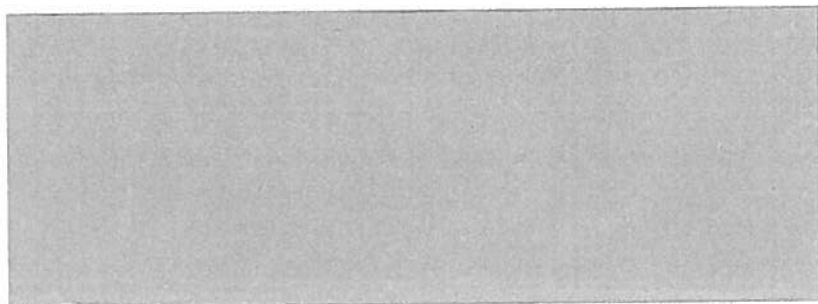

Sociale Verzekeringsbank

Hoofdkantoor

Postbus 1100, 1180 BH Amstelveen

Post
Port Beta
Port Pa
Pays-E

Brieven voortaan digitaal ontvangen?
Maak met DigiD uw eigen Berichtenbox op mijn.overheid.nl

Is deze post niet voor u?

Volgt u dan alstublieft deze drie stappen:

1. De geadresseerde

- ☐ is niet bekend op dit adres
- ☐ is overleden
- ☐ is verhuisd naar:

Straat en huisnummer _____

Postcode en plaats

 _____

2. Schrijf voorop de envelop 'retour afzender'

3. Stop de envelop in een brievenbus

Bedankt voor uw moeite!

